

**Indlæg ved foretræde
For
Folketingets Sundhedsudvalg
Den 6. december 2006.**

1. Foreningen kører i øjeblikket en sag ved Komiteen for Andragender under EU-Parlamentet i Bruxelles. Sagen føres i vort medlem "Jeff Carswell's" navn. Sagen omhandler staten Danmarks manglende opfyldelse af aftalen "EUROATOM-traktaten", som stipulerer, at en stat har pligt til at etablere et helbredsmæssigt overvågningsprogram for statsborgere, der har været eksponeret for radioaktiv stråling. Mange af thulearbejdere var i 1968 eksponeret for radioaktivitet, idet de deltog i oprydningen efter B-52 flystyrtet den 21. januar 1968.
2. Et eksempel på hvor galt det kan gå er vort medlem H., som under et rutinemæssigt besøg hos sin praktiserende læge i 2005, bliver henvist til en specialist, som opdager en tumor på H's den ene nyre. Herefter følger indlæggelse og operation, hvorved tumoren og den ene nyre fjernes. Tumoren er ganske kolossal den måler 22 x 13 x 11 cm og tumorens største diameter er 17 cm. Tumoren sendes til diverse undersøgelser, men kan ikke klassificeres på nogen måde i forhold til WHO klassifikationen. Den ender op med, at være klassificeret som "WHO unclassified". Såfremt der havde eksisteret et helbredsmæssigt overvågningsprogram for Thulearbejderne – havde der måske været en chance for at H's tumor kunne være blevet opdaget på et tidligere tidspunkt og nyren kunne være reddet.
3. I et brev fra november 2005 svarer Statsministeren EU-Parlamentsmedlem Jens Peter Bonde på dennes henvendelse omkring sagen med thulearbejderne. Svaret er holdt i en meget positiv tone og statsministeren åbner op for nye undersøgelser. Dette rimer meget dårligt med, at Sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen svarer Jens Peter Bonde på en henvendelse, denne har rettet til Sundhedsministeriet i OKT/NOV 2006 "at der ikke er grundlag for yderligere helbredsundersøgelser af Thule-arbejderne. Sundhedsministerens svar er dateret den 6. oktober 2006.
4. I 2003 konstaterer et undersøgelseshold fra Risø, at der stadig er kontamination i et område, der hedder Narssarssuk, som ligger tæt på Thulebasen. Der måles stråling i området i en sådan grad, at man tilråder mere grundige undersøgelser. Der er udfærdiget en rapport, som er offentliggjort i foråret 2006. Rapporten konkluderer, at der er en (mindre) sundhedsrisiko for mennesker der færdes i området. I 1968 var Narssarssuk et vinter bosted for enkelte familier af Thule-eskimoer. I dag er bopladsen væsentlig større. Når Narssarssuk i dag kan konstateres forurenet med radioaktive stoffer – så prøv at forestille Jer, om Thulebasen ikke også kunne være forurenet!. På Thulebasen sammenbragte man alle vragele med mere fra nedstyrtningsstedet. Man omladede det adskillige gange. Man aftappede radioaktivt vand fra de store containere og fyldte det i mindre containere. Alt dette foregik under åben himmel i et højarktisk klima! Alt dette foregik med hjælp af de remedier der var tilstede. (almindelige pumper . almindelige slanger – etc.). Det er ganske naturligt, at der skete mindre og større uheld under hele denne operation. Derfor påstås det fra vor side, at forureningen i dette område også må eksistere. Gentagne statiske undersøgelser viser at de thulearbejdere der arbejdede med oprydningen i 1968 ikke lider af en større dødelighed (kræft) end "kontrolgruppen", som består af thulearbejdere, der har opholdt sig på basen efter 1968!

Hvad!, hvis man påstår, at det kunne skyldes, at basen er så forurenede, at de nuværende thulearbejdere har været udsat for stråling siden 1968?

Det er jo gentagne gange - i de samme undersøgelser, slået fast - at thulearbejdere har en overdødelighed af kræft i forhold til den øvrige danske befolkning. Og så til en anden mærkværdig hændelse: I 1997 konstateres det, at et stort antal moskusokser i Kap Atholl området (Narssarssuk) har stærkt deformerede klove - har deformiteter på horn og tænder. Ved en ekspedition under grønlandsk ledelse bortskydes der 14 moskusokser. Kødet foræres til de Thule fangere, der var slædekørere for ekspeditionen!!!! De spiser det, og der drages for os at se, ingen konklusioner om eventuel sammenhæng med radioaktiv forurening!! Der er udfærdiget en rapport, som næsten ingen kender til.

5. Som følge af rapporten fra Risø i foråret 2006, har man besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, som skal beslutte retningslinier for en mere grundig undersøgelse af den radioaktive forurening i Thuleområdet. Lige i øjeblikket er de grønlandske og de danske repræsentanter uenige om et væsentligt punkt. De grønlandske repræsentanter ønsker undersøgelsesområdet udvidet til også at omfatte Saunders Ø og Wolstenholme Ø. Dette er de danske repræsentanter imod! Vores Forening - Foreningen af Strålingsramte Thulearbejdere - har søgt om sæde i den nedsatte arbejdsgruppe med henvisning til vor store viden om selve ulykken i 1968. Dette er blevet afvist! Det skal her påpeges at INGEN - med undtagelse af amerikanske militære våbenspecialister - kender omfanget af de forskellige radioaktive stoffer, der var indeholdt i de 4 termoneuclearer våben, der detonerede ved nedstyrtningen af en amerikansk B-52 bombemaskine den 21 januar 1968.

Det må være på tide at få oplyst det totale antal kg af plutonium og andre radioaktive stoffer som - uran - tritium - strontium m.fl. - samt tilligemed andre måske toksiske stoffer - der var indeholdt i de fire våben.

6. Til undersøgelsen af den konstaterede forøgede radioaktive forurening i Thuleområdet, er der afsat 3 mio. kroner. Det er i denne sammenhæng markant, at der er afsat foreløbig 500 mio. kroner til nedbrydning og oprydning af 3 forsøgsreaktorer på Risø. Vi vil hævde den påstand at "thulesagen" ville have haft et helt andet forløb, såfremt at B-52 flyet var styrtet ned mellem Roskilde og København!
7. Vi beder om at Sundhedsudvalget vil arbejde med denne sag i Folketinget. Thulearbejderne gjorde faktisk i sin tid en stor indsats for det danske samfund i 1968.

"Moder Danmark" har i dette tilfælde behandlet sine sønner rigtigt dårligt!

Til forelæggelse for Folketingets Sundhedsudvalg den 6. december 2006.

Foreningen af Strålingsramte Thulearbejdere

Jens Zinglensen
Formand

Hugo Elmer
Næstformand

NOTAT:

Indlæg: Vedrørende møde med Folketingets Sundhedsudvalg kl. 1400 d. 6. dec. 2006.

1. Indledning

Mødet er foranlediget af foreningens åbningsbrev, dateret d. 24. juli. Brevet er fremsendt til alle udvalgsmedlemmer. Udvalget v/ formand, ” Fru Birthe Skårup” – har efterfølgende formuleret og fremsendt tre spørgsmål til ”Indenrigs- og sundhedsministeren”!

Disse spørgsmål har fået følgende sagsnumre: 507, 508 og 509

Spørgsmålene er afsendt / dateret d. 3. august 2006

Svaret fra ministeren foreligger d. 25. okt. 2006.

Møde med Sundhedsudvalget bliver berammet til d. 6. dec. 2006.

Ovennævnte er de reelle indledende fakta vedrørende foreningens henvendelse.

2.

Henvendelsen er fremsendt på foranledning af foreningens bestyrelse ud fra følgende hovedsynspunkter.

- a) Vi vil gerne gøre opmærksom på, at denne sag endnu ikke er fuldt belyst.
- b) Det er vores opfattelse at Risø undersøgelserne ikke har mandat til at foretage reelle undersøgelser af området i og omkring Thule basen.
- c) Der er forsat ingen tidligere thulearbejdere, der er undersøgt for radioaktiv påvirkning af de forskellige giftstoffer, der ved ulykken blev spredt ud over området!
- d) Oplysningerne om, hvilke giftstoffer, der skal undersøges for, er forsat gemt væk i statens arkiver uden offentlig adgang.
- e) Det er vores opfattelse at denne fremgangsmåde vil ske igen – også hvis der skete en ulykke nærmere København, derfor spørges til det nuværende beredskab!

3. Minister svar

I svarerne fra ministeren er der ikke specielt meget nyt at hente.

Vedr.: 507

Dog har vi bemærket, at der i svare til **spørgsmål 507** står følgende:

Citeret ” Der var ikke påvist optagelse af plutonium hos de pågældende som følge af ulykken”

Spørgsmål.

Man kan vel ikke påvise noget, når man ikke undersøger for det?

Vedr.: 508

I **spørgsmål 508** er det lidt overraskende at læse, at Grenland Contractors medical klinik nu tilsyneladende (med visse begrænsninger) tilbyder en årlig undersøgelse, af de folk der vender hjem fra Thulebasen!

Jeg skal gøre opmærksom på, at dette tilsyneladende er i overensstemmelse med de anvisninger som EUROATOM aftalen pålægger den danske stat at udføre.

Her er det altså et privat firma, der tilbyder disse årlige undersøgelser.

Der står dog intet om, at hjemvendte thulearbejdere også undersøges for evt. radioaktiv påvirkning.

Vedr.: 509

Udvalgets spørgsmål går ud på, hvilket beredskab staten har?

Og vi kan derfor konstatere, at det svares der ikke på!

4.

Vi kan herefter konkludere, at vi har fået oplysninger frem til udvalget, men vi har ikke fået svar på de for os vigtige punkter..

Notat til Sundhedsudvalget d. 6. dec. 2006

Vi håber derfor, at I vil have forsat opmærksomhed i denne sag således, at den kan blive fuld belyst, Dels af hensyn til dem, der forsat er overlevende og dels af hensyn til dem, der kan blive udsat for lignende ulykker.

Foranstående skal også ses i lyset af, at der forsat er mange danskere, der arbejder på baseområdet i flere år og derfor i længere perioder har været udsat for den konstaterede stråling. Og at der bor og lever folk i dette område!

Vi kan næppe ignorere at baseområdet den dag i dag er forurennet!

Siden ulykken i 1968 har der arbejdet mange danskere og grønlandere på baseområdet i en kortere eller længere årrække.

Staten har ikke tidligere undersøgt thulearbejdere for stråling og man gør det forsat ikke.

Det er i dagens Danmark særdeles urimeligt. Et er at et privat firma udfører nogle standard helbredsundersøgelser før opsendelsen til Thule, det gjorde man også tidligere, - noget andet er, at det private firma nu tilsyneladende på eget initiativ også undersøger folk, når de kommer hjem.

Men efter hvilke regler og krav foretages disse undersøgelser?

Staten Danmark har forsat ikke taget initiativer til at kræve, at der etableres en strålehygeejnisk undersøgelse af folk, der kommer hjem fra arbejdet på Thulebasen.

Det drejer sig om liv og helbred for mange mennesker og undersøgelserne kan formentlig forhindre flere typer voldsomme sygdomme i at opstå.

5. Afslutning

Vi har den opfattelse i foreningen, at staten på mange måder undgår at komme i dialog og undgår at svare konkret på stillede spørgsmål.

Det undrer vi os temmelig meget over.

Vi har følgende krav til de videre forløb:

- A) *Vi må kræve, at arkiverne åbnet, således at vi og de læger, der skal arbejde med de relevante undersøgelser, kan vide hvad der skal undersøges for.*
- B) *Vi må kræve, at der tages de nødvendige initiativer tilsåvel helbreds undersøgelser som strålehygeejniske undersøgelser af de folk som daglig færdes i området og de der arbejder / har arbejdet på baseområdet!*
- C) *Vi må bede regeringen om at stoppe med at være lukket på dette område, erkende hvad der er sket og igangsætte de tiltag som folkeretten foreskriver.*
- D) *Vi må ligeledes bede regering og folketing om at samarbejde med de EU- organer, der i øjeblikket behandler vores igangværende sag i Bruxelles.*
- E) *Vi må bede Indenrigs- og sundhedsministeriet om, at offentliggøre det mandat, der nu skal arbejdes under - i forbindelse med de nye undersøgelser af de konstaterede radioaktive giftstoffer i området - i og omkring Thulebasen!*
- F) *Foreningen vil meget gerne i dialog med det staten om denne sag; det er hidtil ikke lykkedes.
Men vi vil se frem til at kunne få denne dialog igang med de af statens folk, som også kan og må udtale sig!*

Det er vores opfattelse, at man ved at åbne op, dels kan hjælpe nogle af de folk, der har været udsat for stråling, men også at man herved kan opbygge en viden og et beredskab, der ved behov fremover vil være betydelig mere korrekt og handlekraftig, hvis en lignende ulykke skulle ske på dansk område – eller i nærheden af Danmark.

*Det må sikres, at den nødvendige lovgivningsmæssige baggrund er til stede?
Det er den sikkert ikke i dag?*

Det ville være et stort ønske, om man kunne danne en gruppe eller et udvalg, der åbent kunne gennemgå denne sag fra ende til anden.

Det ville hæve den danske stats - i denne sag
indtil nu meget ringe indsats – betydeligt!

FORENINGEN FOR STRÅLINGSRAMTE THULEARBEJDERE

Jens Zinglensen
Formand

Hugo Elmer
Næstformand